

B1.12 Architektūra ir pastatai

Išmoksite:

- architektūros stilių pavadinimus;
- žodžių, padėsiančių apibūdinti architektūros stilių ir pastatus;
- pasakoti apie pastato istoriją.

1

Paskaityk tekstą apie Vilniaus arkikatedrą

Oficialus Vilniaus arkikatedros pavadinimas yra Vilniaus Šv.Stanislovo ir Šv.Vladislovo arkikatedra bazilika. Pirmoji katedra buvo pastatyta XIII a., po karaliaus Mindaugo krikšto. Po karaliaus Mindaugo mirties katedra buvo paversta pagonių šventykla, o XIV a. Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Jogailos rūpesčiu vėl tapo katalikų bažnyčia. Per daugelį šimtmečių katedra buvo sudegusi, vėl statyta, apgriauta, atstatyta, remontuota. Po žymaus lietuvių architekto Lauryno Stuokos-Gucevičiaus vadovaujamos rekonstrukcijos XIX a. katedra tapo klasicistinio stiliaus ir tapo panašia į tą, kurią galime aplankyti šių dienų Vilniuje. 1949 m. arkikatedra buvo uždaryta, jos turtas buvo išvogtas, suniokotas, o pastatas nuo 1956 m. tapo Dailės galerija. Tik Sąjūdžio laikais (1989 m.) arkikatedra buvo gražinta tikintiesiems.

Arkikatedros požemiuose įrengta ekspozicija apie arkikatedros istoriją, jos statybos ir rekonstrukcijos etapus. Čia laidodavo Katalikų bažnyčiai ir Lietuvos Didžiajai Kunigaikštystei svarbius asmenis ir jų artimuosius (Šv. Kazimieras, Vytautas, jo žmona Ona ir kiti jo artimieji, Barbora Radvilaitė ir kiti iškilūs asmenys).

Koks yra žymiausias pastatas tavo šalies sostinėje?

Kokia jo istorija?

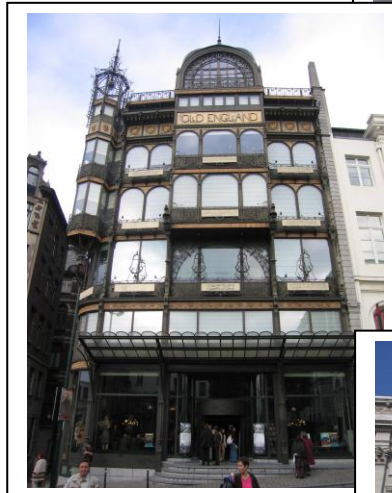
Kokio architektūros stiliaus yra šis pastatas?

B1.12 Architektūra ir pastatai

2

Pažiūrėk į paveikslėlius ir pasakyk, kokio stiliaus yra šie pastatai. Ar žinai, kur yra šie pastatai? Apibūdink juos.

2

Architektūros stiliai:

klasikinis/Bizantijos/romaninis/gotikinis/barokas/neogotika/klasicizmas/neoromantinis/
Art Nouveau/futuristinis/ekspresionizmas/konstruktivizmas/postkonstruktivizmas

Pastatą gali apibūdinti:

prabangus, paprastas, prašmatnus, proporcingas, simetriškas,
puošnus, gausiai dekoruotas, apgriuvęs, apleistas, modernus

B1.12 Architektūra ir pastatai

3

Su draugu padiskutuokite šiais klausimais apie architektūrą

- Koks yra žymiausias pastatas tavo šalyje? Kokio stiliaus jis yra? Ar jis tau patinka? Ar esi jame buvęs (buvusi)? Kokį įspūdį jis tau paliko?
- Kokio stiliaus pastatai tau patinka ir kodėl?
- Koks yra tavo mėgstamiausias pastatas? Kodėl? Kur jis stovi? Papasakok apie jį.
- Kokie yra žymiausi architektai tavo šalyje? Ką jie sukūrė? Ar tau patinka jų kūriniai?
- Kokio stiliaus pastatai šiuo metu statomi tavo šalyje? Ar jie tau patinka?
- Kokios statybinės medžiagos šiuo metu populiariausios tavo šalyje?
- Ar tavo šalyje brangu pasistatyti namą?
- Kokio stiliaus name tu gyveni? Ar jis tau patinka? Ką norėtum jame pakeisti?
- Jeigu statytum namą, kokio stiliaus statytum? Kokias medžiagas panaudotum?

3

4

Pagalvok apie pastatą, kuris tau labai patinka, ir jį aprašyk. Pagalvok, kodėl jis yra įspūdingas ir įdomus.